Blahoslavení krotkí Blahoslavení tichí, lebo oni dedične obdržia zem Matúš 5:5

Piata až siedma kapitola Evanjelia podľa Matúša je známa ako kázeň na vrchu. Prvá časť tejto kázne sa zvykne nazývať blahoslavenstvá. Hovorí o tom, kto je skutočný obyvateľ nebeského kráľovstva. Toto je zásadná otázka. Kto odpovie na volanie evanjelia a patrí do Božieho kráľovstva? Inými slovami: Kto je skutočný kresťan?

Blahoslavení tichí (alebo krotkí) je v poradí tretie blahoslavenstvo, ktorým Pán Ježiš Kristus začína kázeň na vrchu. Blahoslavenstvami predstavuje charakter skutočného kresťana. Pán Ježiš Kristus prišiel ako Kráľ a začal hlásať evanjelium kráľovstva. Vyučuje, ako vyzerá človek, ktorý vstupuje do Božieho kráľovstva.

Podľa prvého blahoslavenstva kresťanstvo začína tam, kde si človek uvedomí svoj duchovný bankrot pred Bohom. Keď už vie, že nemá nič, čím by sa Bohu zapáčil. Nemá nič sám v sebe, s čím by pred Boha prišiel a mohol si nárokovať vstup do Kráľovstva, alebo odpustenie hriechov, alebo prijatie. V prvých dvoch blahoslavenstvách sa hovorí o duchovnej chudobe človeka a jeho žalostení nad svojím biednym stavom.

Vo verši 5 je uvedená tretia vlastnosť človeka vstupujúceho do nebeského kráľovstva. Tou je tichosť: „Blahoslavení tichí, lebo oni dedične obdržia zem“. Pýtame sa: „Na koho tu Pán Ježiš

Kristus myslí? Ako sa toto hodí na opis kresťana?“ Písali sme, že kresťania sú ľudia, u ktorých sa nachádzajú všetky charakteristiky opísané blahoslavenstvami (pozri Solas číslo 2, jar 2008, strany 26–31). Každý, kto je chudobný duchom, je súčasne aj milosrdný, je súčasne aj čistý srdcom a tak ďalej. Súčasne však chudoba duchom, žalosť, tichosť, spravodlivosť, čistota srdca, milosrdnosť, pôsobenie pokoja sú vlastnosti, ktoré nie sú jednorázovo dokonalé, ale ktoré sa v živote kresťana postupne rozvíjajú.

Medzi blahoslavenstvami uvedenými v Matúšovej piatej kapitole a ovocím Ducha v 5. kapitole Galatským je veľká súvislosť. Oboje majú spoločný objekt a ten istý zdroj. Každý pravý kresťan má znaky blahoslaveného človeka a každý pravý kresťan prináša ovocie, ktoré je opísané v liste Galatským v 5. kapitole. Či už charakter opísaný v blahoslavenstvách alebo ovocie Ducha, nič z toho sa nerodí z našej hriešnej prirodzenosti. Človek v sebe prirodzene nájde len pýchu, chválenie, tendenciu hľadať uspokojenie, šťastie, smiech a radosť mimo Boha. Ale keď Svätý Duch príde a začne usvedčovať z hriechu, vtedy začína ozajstný plač pokánia a nasledujú ozajstné túžby po pokore a svätosti. Vtedy si začína uvedomovať, kto je Boh a kto je on pred Bohom.

Neveriaci človek nedokáže prinášať ovocie Ducha rovnako ako u neho nenájdeme znaky blahoslavenstiev. Navonok jeho „ovocie“ a temperament môžu vyzerať veľmi podobné ovociu Ducha. Navonok môže vyzerať, že má lásku, že má radosť, že má pokoj, že je vyrovnaný, ale v skutočnosti tomu tak nie je.

Prečo Pán Ježiš Kristus neopísal človeka prichádzajúceho k Nemu ovocím Ducha, ale volil opísať ho blahoslavenstvami? Odpoveď: Keďže ovocie Ducha, ktoré kedykoľvek prinesieme, bude vždy klíčiť a vyrastať v pôde srdca opísanej blahoslavenstvami, javí sa logicky

usporiadanejšie zamerať sa na zloženie tejto pôdy a potom na ovocie. Navyše, bez pôdy blahoslavenstiev nie je možné ani očakávať ovocie Ducha. A preto prakticky, ak niekto hovorí, že má napr. lásku a pokoj, ale nepozná, čo je to duchovná chudoba, plač nad hriechom, atď., môžeme vedieť, že jeho kresťanstvo bude zrejme napodobenina.

Blahoslavení tichí

V pôvodnom gréckom texte slovo, ktoré prof. Roháček prekladá ako tichí, dá sa preložiť aj ako krotkí (ECAV). Ja sa budem držať slova krotkí, lebo toto slovo je v podstate v liste Galatským medzi ovocím Ducha. Pozrime sa teraz na to, čo Pán Ježiš Kristus myslí, keď hovorí, že blahoslavený je ten, kto je krotký.

Keď povieme: krotký, zvykneme si predstaviť baránka, ktorý krotko ide tam, kam ho vedú. V gréckom jazyku však toto slovo nemá tento význam. V gréckom jazyku a v tej dobe, keď ľudia počuli „krotký“, nepredstavili si baránka, s ktorým môžeme robiť, čo chceme.

Áno, Pán Ježiš Kristus je krotký a je opísaný ako Baránok Boží. Máme to priamo v Izaiášovi v 53. kapitole. On však nebol baránok v zmysle: urobte si so mnou, čo chcete, ale v zmysle: ja sa poddávam Otcovej vôli a nechám, aby ste so mnou urobili, čo máte. Pán Ježiš nebol krotký v zmysle: čo mi poviete, to urobím. Pán Ježiš Kristus bol krotký v zmysle, že sa poddáva Otcovej vôli a zoberie na seba zlé a pôjde tam, kde ho podvedú. Ale iba podľa Otcovej vôle! My si často myslíme, že krotký človek je ten, ktorý urobí všetko to, čo každý od neho chce. Chcú od neho, aby nerobil zbytočné problémy v práci a zakryl podvody, aby oklamal – a on povie: „dobre“. Toto ale nie je krotkosť, na ktorú nás upriamuje tretie blahoslavenstvo.

Krotkosť totiž v sebe zahŕňa silu ísť podľa Božích príkazov a silu znášať ťažkosti. Krotkosť si nesmieme mýliť so zbabelosťou. Krotkosť nie je zlučiteľná s prispôsobovaním sa hriechu a tomuto svetu. Krotkosť v sebe zahŕňa pokoru a tichosť, nesenie zla (ťažkostí), ktoré sa nám bude diať. Napriek ťažkostiam ideme vpred vo veľkej sile. Zapamätajme si tieto dve zložky pokory: tichosť, pokora prijímať zlé a súčasne napriek tomu sila ísť vpred podľa Božej vôle.

Pozrime sa však teraz, ako Božie slovo ilustruje krotkosť. O Mojžišovi hovorí: „A Mojžiš bol veľmi pokorný človek, pokornejší od všetkých ľudí, ktorí boli na tvári zeme“ (4. M 12:3). V hebrejčine je na tomto mieste slovo, ktoré sa zvykne prekladať tiež ako krotkosť alebo tichosť. Takže Mojžiš bol najviac krotký zo všetkých ľudí. Pri akej príležitosti sa toto o Mojžišovi hovorí?

Mojžiš bol vodcom izraelského ľudu. Za vodcu ho ustanovil Boh. Zoberie si však za ženu Etiópčanku, černošku. Áron a Mária sa na neho oborili, za toto ním pohrdli. No Mojžiš sa neháda s Máriou a Áronom, nebúri sa. Mojžiš túto situáciu pokorne prijíma. Je ticho, nesie to a túto situáciu rieši Boh. A v tejto súvislosti je povedané, že Mojžiš bol najviac pokorný, najviac krotký na celej tvári zeme. Od svojich najbližších dokázal zniesť vysmiatie, opovrhnutie. Toto sa Mojžišovi stávalo často. Spomeňme si, koľkokrát sa voči nemu búrili. Koľkokrát sa voči nemu postavili a chceli si ísť sami svojou cestou. Čo urobil Mojžiš? Mojžiš to zniesol, Mojžiš ich neopustil. Ide vpred a nesie všetku ťarchu, ktorá na neho dolieha.

V Matúšovi 11:29 sa o Pánovi Ježišovi Kristovi, hovorí, že je krotký: „Vezmite moje jarmo na seba a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie svojim dušiam“. Pán Ježiš Kristus je v proroctvách predstavovaný ako prichádzajúci kráľ jazdiaci na

oslici a osľati: „Povedzte dcére Siona: Hľa, tvoj Kráľ ti ide, tichý, jazdiac na oslici a na osľati podrobenej jarmu a tento kráľ je tichý“ (Matúš 21:5). Čo to znamená, že Pán Ježiš Kristus je krotký? Znamená to, že hoci je kráľ a mal by v moci zmiesť z povrchu zeme rebelské mesto, tak to neurobí. Radšej prijme výsmech a opovrhnutie. Toto je krotkosť – schopnosť zniesť zlé a protivenstvá a ísť smerom, ktorý určil nebeský Otec. Pán Ježiš vedel, čo ho v Jeruzaleme čaká, a predsa tam vstupuje.

Krotkosť sa u neho ukázala ako poddanie sa Božej vôli. Krotkí ľudia sa vyznačujú tým, že sa poddávajú Bohu, Jeho vôli. Pán Ježiš Kristus ako krotký Kráľ hovorí, aby sme sa od neho učili: „učte sa odo mňa“ (Matúš 11:29). a nájdete odpočinok svojim dušiam. Máme tu nádherné pozvanie učiť sa od Neho krotkosti.

V Biblii nachádzame aj iné príklady krotkosti, napríklad u Dávida. V 2. Samuelovej 16. kapitole vo veršoch 5 –8 istý Šímej zlorečí Dávidovi. Nadáva mu, že je muž Beliála a znevažuje ho. Šimej si koleduje o smrť, pretože sa rúha kráľovi (2. Sam.16,9–11). Ako reaguje Dávid? Krotko. (2. Sam 16: 10 +12). Dokáže zniesť tieto provokácie. Dokáže to zobrať ako svoj údel na tejto zemi a dôveruje Hospodinovi.

Krotkosť nachádzame aj v usmerneniach, ktoré apoštol Pavol dáva do života Timoteovi. Pavol mu dáva príkazy typu: trp príkorie spolu s evanjeliom (2. Tim 1:8; 2:3; 2:24; 4:5). Trp zlé, znes zlé, trpezlivo znášaj. Toto je to, čo má Timoteus vo svojom živote robiť. Toto je opis človeka, ktorý je krotký a ktorý pri tom všetkom robí svoju prácu vytrvalého staviteľa Efezského zboru podľa Božích príkazov. Toto je krotkosť. Toto je to, čo Boh od nás očakáva.

Aký je opak krotkosti? Opak krotkosti je zlomyseľnosť, hnev, odplata, neodpustenie. Náš Pán hovorí, aby sme odpúšťali naším nepriateľom. Toto dokáže len krotký človek tvárnený Svätým Duchom. On vie, že je povolaný nasledovať Krista aj v krotkosti. Má ísť za Ním za každých okolností. A hoci aj veľa stratí a bude trpieť zlo, Boh mu to vynahradí, pretože je pred ním večnosť.

A tu už sa napájame na sľub, ktorý Pán Kristus dáva v Matúšovi k.5. v piatom verši: Dedične obdržia zem. Prečo hovorí, že dedične obdržia zem? Z pohľadu sveta sa zdá, že krotký človek všetko stráca. Podľa sveta ide chybne, nesprávne, bláznivo. Hovoria: Čo to robíš? Tebe unikne život, ty tu nič nenadobudneš. Prečo sa neusiluješ za majetkom, za slávou? Prečo sa neusiluješ za kariérou? Prečo máš vždy Pána prvého? Aká je odpoveď? Je to tak preto, lebo mám nádej lepšej budúcnosti. Napriek tomu, že viem, že súčasnosť nie je pre mňa najlepšia, rovnako viem, že dedične obdržím skutočnú zem – zem, ktorú vyhliadal Abrahám a všetci vykúpení (Židom 11:10).

Krotkí nevidia len prítomnosť. Oni sa dívajú dopredu na svoju budúcnosť. Milujú svojho Boh a snažia sa Ho poctiť, pretože poznali svoju duchovnú chudobu a už viacej nemôžu isť cestou hriechu. Trpia, znášajú ťažkosti, často so slzami, ale nič ich neodradí ísť vpred. Aká krajšia útecha im môže byť v časoch obáv, blížiacich sa depresií ako slová Pána Ježiša: Si blahoslavený, zdedíš zem!

V Žalme 37:11 je uvedený ten istý sľub: „Ale pokorní zdedia zem a budú sa tešiť veľkému pokoju“. Slovo pokorný v tomto verši je v hebrejčine presne to slovo, ktoré sa často prekladá v

iných prekladoch ako krotký. Keby som mal opísať Žalm 37 jedným slovom, dal by som mu nadpis „Krotkosť“. Krotkí zdedia zem a budú sa tešiť veľkému pokoju. Pán Ježiš hovorí: Ste blahoslavení, keď ste krotkí, pretože zdedíte zem.

Tak, ako sa Izraelitom zdalo (čítame v žalmoch a aj príslovia), aj v dnešnej dobe sa zdá, že na tomto svete sa má lepšie bezbožník ako spravodlivý. Bezbožník urobí podvod a postaví si prímorskú vilu, niekde zaklame a dostane nové auto, niekde podplatí, to je už jedno, či na vysokej alebo nízkej úrovni a žije si dobre a pohodlne. A nám sa môže zdať, že toto je človek, ktorý má pred sebou dobrú budúcnosť. Ale, čo nás učí aj tento Žalm 37? Ako odpovedá na takúto situáciu? Žalm odpovedá veľmi jednoznačne: bezbožníci budú vyťatí – a toto prehlásenie sa v žalme niekoľkokrát opakuje. Napriek tomu, že bezbožníci prosperujú a zdá sa, že im bude patriť zem, v skutočnosti budú títo ľudia zo zeme vyťatí. Ani jeden tam nevstúpi, ani jeden nemá budúcnosť.

A otázka je, kto potom zdedí zem? Odpoveď tohto žalmu je, že zem zdedia tí, ktorí uprostred tejto bezbožnosti seba zachovajú čistých. Pôjdu za svojím Bohom ako tí, ktorí mu dôverujú, ktorí sa na Neho nádejajú, ktorí na Neho očakávajú, ktorí sa v ňom kochajú, ktorí uvaľujú na Hospodina svoju cestu (to sú citáty zo žalmu). Žalmista hovorí, že krotkosť bude charakterizovať ľudí, ktorý zdedia zem.

Bezbožnosť na svete je už tak ustálená, že my nedokážeme s ňou pohnúť. Cesta nie je ísť bezbožnosťou proti bezbožnosti. Cesta je často, keď je tak Božia vôľa, trpieť kvôli bezbožnosti a porúčať sa vernému Stvoriteľovi (1 Peter 4:19),. „A nehnevaj sa ako oni, nebuď prchlivý, nehľadaj im zlé, odstúp od zlého, čiň dobré a bývaj na veky, atď“ Žalm 37:27. Toto je to, čo robia krotkí, aj keď sú sužovaní. Hoci sú sužovaní, Hospodin, ktorému dôverujú, ich podopiera.

V tomto žalme toto opakovane vidíme. Uprostred bezbožnosti idú podľa Božej vôle, podriaďujú sa jej. Trpia za to, ale znášajú zlé. Toto je krotkosť.

A toto má zrejme Pán Ježiš na mysli, keď v Matúšovi v 5. kapitole hovorí: Blahoslavení krotkí, lebo oni zdedia zem. Myslí na ľudí, ktorí sa rozhodli poddať. Ktorí prišli ku Ježišovi Kristovi ako ku Kráľovi. Ktorí povedali: Pôjdem za tebou, Pane Ježišu Kriste. Pôjdem za tebou a budem znášať zlo, utrpenie, príkorie, pretože Ty si toho hodný, Ty si mi dal príklad, a Ty si so mnou a máš nádherné sľuby a vždy pomoc pre mňa. Je to výsada sa na Teba nádejať. Ďakujem, že smiem na Teba vždy očakávať.

Krotký vie, že nestráca. Veď na tomto svete sú len dve cesty: Jedna cesta je cesta sebarealizovania, sebeckých ambícií, dočasného a márneho zisku nehľadiac na to, čo si o tom myslí Boh. Druhá cesta je cesta krotkosti. Znamená to pokoriť sa pod mocnú ruku Božiu. Znamená to prijať cestu podľa Jeho vôle, ako to urobil Jeho Syn, Ježiš Kristus. Zobrať na seba, ak na tej ceste treba, všetky nespravodlivé útoky bezbožníkov, odpúšťať, prijímať, neodplácať zlým za zlé a ísť za Pánom Ježišom Kristom. Aj keď vidíš, že mnohí robia podvody a majú sa dobre a ty poctivo robíš veci a často kvôli bezbožníkom si nivočený.

Ty ale vieš, že tu na tejto zemi sa veci nekončia. Ty vieš, že nebudeš Bohom opustený a zavrhnutý, že ťa podoprie, akokoľvek budeš na tom zle kvôli tomu, že si krotký. Toto je nádherná budúcnosť a uistenie. Takže buďme krotkí. Buďme krotkí nielen voči bezbožníkom, ale buďme krotkí aj vtedy, keď napomíname svojich bratov: „Bratia, keby aj bol človek zachvátený nejakým pokleskom, vy duchovní napravte takého v duchu krotkosti, a každý hľaď sám na seba, aby si aj ty nebol pokúšaný“ (Galatským 6:1). Byť krotký, znamená tiež strážiť si svoj temperament. Nevybuchnúť nielen na bezbožníka, ale ani na brata. Sluha Pánov, ako

čítame v liste Timoteovi, má napomínať v krotkej tichosti, nemá sa vadiť. To znamená, že krotkosť sa prejaví aj v zbore. Prejaví sa aj medzi kresťanmi. Človek, ktorému chýba krotkosť alebo ktorý má málo krotkosti, je človek, ktorého maličkosť rozčuľuje na svojom blížnom. Korinťania sa dokonca súdili pred svetskými ľuďmi. To nie je krotký postoj.

Spomeňme si na ženu z 1. listu Petra (1. Petra 3:1–6), ktorá má neveriaceho manžela. Má ho získať krotkosťou a tichosťou. Žena, ktorá má neveriaceho manžela, neopúšťa ho, zostáva pri ňom, lebo vie, že je to Božia vôľa (1. Korintským 7:12–16). Nevyhľadáva rozvod. Vie, že má zostávať pri svojom manželovi a má všetko niesť s krotkou tichosťou a dobrými zbožnými skutkami sa ho snažiť získať.

Buďme krotkí, nebojme sa niesť ťažkosti pre Ježiša Krista, nebojme sa ísť cestou podľa Jeho vôle a niesť zlé, pretože nám zasľúbil, že dedične obdržíme zem.